

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

ІНСТИТУТ МИСТЕЦТВ

КАФЕДРА ДИЗАЙНУ



“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор

науково-методичної та навчальної роботи

О.Б. Жильцов

2017 року

## РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

# ПРОЕКТУВАННЯ ОБ’ЄКТІВ РЕКЛАМИ

Галузь знань 02 «Культура і мистецтво»

Спеціальність 022 «Дизайн»

Освітній рівень перший (бакалаврський)

2017 – 2018 навчальний рік

Розподіл годин звірено з робочим навчальним планом. Структура типова.

Заступник директора з науково-методичної

Київська навчально-методична комісія  
 Київський університет імені Бориса Грінченка  
 Ідентифікаційний код 02136554  
 Начальник відділу  
 моніторингу якості освіти

Протокол № 1826/17  
 (підпис) \_\_\_\_\_ (прізвище, ініціали) А.О. Таранник  
 « \_\_\_\_\_ » \_\_\_\_\_ 2018 р.

А.О. Таранник

Робоча програма навчальної дисципліни «Проектування об'єктів реклами» для студентів галузі знань 02 «Культура і мистецтво», спеціальності 022 «Дизайн».

Розробник: **Кравченко Наталія Іванівна**, кандидат мистецтвознавства, доцент, завідувач кафедри дизайну Київського університету імені Бориса Грінченка

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри дизайну Інституту мистецтв  
Протокол від « 06 » вересня 2017 року № 1

Завідувач кафедри дизайну



Н.І.Кравченко

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА  
ІНСТИТУТ МИСТЕЦТВ  
КАФЕДРА ДИЗАЙНУ

**“ЗАТВЕРДЖУЮ”**  
Проректор  
з науково-методичної та  
навчальної роботи  
\_\_\_\_\_ О.Б. Жильцов  
“ \_\_\_\_\_ ” \_\_\_\_\_ 2017 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**  
**ПРОЕКТУВАННЯ ОБ’ЄКТІВ РЕКЛАМИ**

Галузь знань 02 «Культура і мистецтво»  
Спеціальність 022 «Дизайн»  
Освітній рівень перший (бакалаврський)

2017 – 2018 навчальний рік

Розподіл годин звірено з робочим навчальним планом. Структура типова.  
Заступник директора з науково-методичної  
та навчальної роботи

А.О. Таранник

Робоча програма навчальної дисципліни «Проектування об'єктів реклами» для студентів галузі знань 02 «Культура і мистецтво», спеціальності 022 «Дизайн».

Розробник: **Кравченко Наталія Іванівна**, кандидат мистецтвознавства, доцент, завідувач кафедри дизайну Київського університету імені Бориса Грінченка

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри дизайну Інституту мистецтв  
Протокол від « 06 » вересня 2017 року №  1

Завідувач кафедри дизайну \_\_\_\_\_ Н.І.Кравченко

## 1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 2	Галузь знань 02 Культура і мистецтво	за вибором	
Модулів – 1	Спеціальність 022 «Дизайн»	<b>Рік підготовки:</b>	
Змістових модулів – 2		2-й	
Загальна кількість годин – 60		<b>Семестр</b>	
		3-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних –2	Освітній рівень перший (бакалаврський)	<b>Лекції</b>	
		2 год.	
		<b>Практичні, семінарські</b>	
		Не передбачені	
		<b>Лабораторні</b>	
		26 год.	
		<b>Самостійна робота</b>	
		32 год.	
		<b>МКР</b>	
		0 год.	
		<b>Семестровий контроль</b>	
		0 год.	
<b>Вид контролю:</b> не передбачено			

## 2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Метою** викладання дисципліни «Проектування об'єктів реклами» є підготовка фахівця з високим рівнем майстерності, формування гармонійно розвинутого спеціаліста для самостійного творчого вирішення завдань дизайнерської діяльності.

**Завданнями** вивчення навчальної дисципліни є:

- набуття практичних навичок у дизайні реклами, зокрема в створенні рекламного плакату;
- формування вміння застосовувати теоретичні знання з історії дизайну та мистецьких стилів у практичній роботі;
- ознайомлення із засобами та художніми прийомами створення рекламного дизайн-об'єкту;
- набуття вмінь роботи із типографськими наборними та рукописними шрифтами, здійснювати підбір гарнітури, кегля, накреслення шрифту відповідно до обраного стилю рекламного плакату;
- формування аналітичних вмінь у вивченні аналогів та прототипів;
- розвиток професійного мислення майбутніх фахівців графічного дизайну.

Під час лабораторних занять та самостійної роботи відповідно профілю програми бакалавра дизайну формуються загальні та фахові компетентності.

**Загальні компетентності** (світоглядна, громадська, комунікативна, інформаційна, науково-дослідницька й самостійна), а саме:

- здатність до самостійного пошуку та оброблення інформації з різних джерел для розгляду конкретних питань,
- вміння оцінювати й модифікувати освоєні наукові методи і засоби дизайн-діяльності,
- обізнаність в особливостях проектної діяльності, готовність до її реалізації,
- здатність до нестандартних рішень типових задач і здатність вирішувати нестандартні завдання,
- спрямованість на розкриття особистісного творчого потенціалу та самореалізацію.

**Фахові компетентності базові** (організаційна, мистецтвознавча) та **спеціальні** (проектно-творча й технологічна), а саме:

- володіння професійним термінологічним апаратом,
- здатність використовувати у практичній діяльності досвід світової та вітчизняної шкіл дизайну, методів та авторських приймів провідних дизайнерів,
- володіння навичками візуального створення й сприйняття двовимірних об'єктів,
- володіння різними методиками проектування рекламних об'єктів,
- здатність до формування необхідного обсягу фахової інформації з різних джерел для виконання конкретного дизайнерського завдання.

**Результати навчання** (знання та практичні навички й уміння):

**знання:**

- основних термінів та понять зі сфери дизайну реклами, графіки, поліграфічних технологій та друку;
- історії розвитку рекламного плакату;
- композиційних основ поєднання шрифтових блоків із зображеннями;
- можливостей використання наборних типографських шрифтів, а також рукописних шрифтів при створенні шрифтових блоків рекламного плакату;
- основних навичок проектування дизайн-об'єктів ;
- застосування сучасного програмного забезпечення для виконання дизайну рекламного плакату;

**вміння:**

- застосовувати на практиці теоретичні знання з історії дизайну та мистецьких стилів;
- вільно володіти графічними техніками та застосовувати комп'ютерні графічні програми при виконанні дизайну рекламного об'єкту;
- вільно володіти графічними техніками;
- використовувати різні за видами шрифти у дизайні рекламного об'єкту;
- виконання художнього зображення плакату із урахуванням технологічних

можливостей друку;

- презентувати результати своєї роботи.

**Програмні результати навчання:**

- розумова активність, творчий підхід у вирішенні нестандартних завдань,
- спроможність інтерпретувати й модифікувати авторські прийоми провідних дизайнерів,
- здатність до проектного мислення та проектування оригінальних дизайнерських програм і проектів,
- володіння навичками візуального створення і сприйняття двовимірних об'єктів,
- здатність до самоосвіти, самоаналізу, самокоригування й самовдосконалення.



### **3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

#### **МОДУЛЬ 1. Рекламний плакат.**

##### **Змістовий модуль 1. Рекламний плакат в ретро стилі.**

###### **Тема 1. Лекція 1 (2 год.). Історія розвитку рекламного плакату.**

Художньо-стильові особливості рекламних плакатів другої половини XIX – XX ст. Видатні майстри мистецтва рекламного плакату. Види та техніки друку, що використовувались у плакатному мистецтві. Формати плакатних видань.

###### **Тема 2. Особливості створення плакату ретро стилю. Лабораторна**

**робота 1.** Аналіз стильових рис рекламних плакатів XIX – XX ст., визначення особливостей використання шрифтів (типографські, рукописні, накреслення, гарнітура) та художніх ознак, зумовлених застосуванням різних технік друку. Розрізнення рекламних плакатів за стилем. **Лабораторна робота 2.** Створення ескізів плакатів із рекламою звичайних предметів побуту та продуктів вжитку в обраному студентом стилі рекламних плакатів XIX – XX ст. (модерн, арт-деко, радянський плакат, поп-арт тощо). Виконання невеликих вправ з підбору певного шрифту до стилістики зображення.

###### **Тема 3. Робота над авторським рекламним плакатом обраного студентом**

**ретро стилю. Лабораторна робота 3.** Створення авторського рекламного плакату ретро стилю із використанням художніх прийомів, шрифтів, додаткових елементів – орнаментів, текстур, інших зображень, притаманних обраній стилістиці.

*Література:* 1, 6, 7, 11-14, 16-17, 19

##### **Змістовий модуль 2. Рекламний плакат заданого ретро стилю.**

###### **Тема 4. Робота над плакатом заданого ретро стилю. Лабораторна робота**

**4.** Створення рекламного плакату заданого ретро стилю із використанням художніх прийомів, шрифтів, додаткових елементів – орнаментів, текстур тощо, притаманних даній стилістиці. Основні принципи композиції та художнього вирішення плакату. Вираження головної думки та ідеї у стислих лаконічних

образах, поєднання шрифтової композиції та зображення в плакаті. **Практична робота 5.** Виконання невеликих вправ із підбору елементів зображення, шрифтів для створення рекламних плакатів різних стилів.

**Тема 5. Ретро стиль в сучасній інтерпретації у рекламному плакаті.**  
**Лабораторна робота 6.** Підготовка до друку двох рекламних плакатів (обраного студентом та заданого ретро стилів) формату А3.

*Література:* 1, 2, 4-6, 8, 10-11

#### 4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин				
		денна форма				
		усього	у тому числі			
л.	лаб.		МКР.	с.р.		
1	2	3	4	5	6	7
<b>МОДУЛЬ 1. Рекламний плакат</b>						
<b>Змістовий модуль 1.</b>						
<b>Рекламний плакат в ретро стилі</b>						
1	Тема 1. Лекція 1. Історія розвитку рекламного плакату	2	2			
2	Тема 2. Особливості створення плакату ретро стилю	14		6		8
3	Тема 3. Робота над авторським рекламним плакатом обраного студентом ретро стилю	14		6		8
<b>Змістовий модуль 2.</b>						
<b>Рекламний плакат заданого ретро стилю</b>						
4	Тема 4. Робота над плакатом заданого ретро стилю	14		6		8
5	Тема 5. Ретро стиль в сучасній інтерпретації у рекламному плакаті	16		8		8
6	<b>Усього за 3 семестр</b>	<b>60</b>	<b>2</b>	<b>26</b>	<b>0</b>	<b>32</b>

## 5. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ «ПРОЕКТУВАННЯ ОБ'ЄКТІВ РЕКЛАМИ»

3 семестр - разом: 60 год., з них: лекції – 2, лабораторних – 26 год., самостійна робота – 32 год.

<b>3 семестр</b>		
<b>МОДУЛЬ 1. Рекламний плакат</b>		
Модулі	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2
	Рекламний плакат в ретро стилі	Тематичний фотоплакат із висловом
бали	37 б.	37 б.
Лекції	Т1. Історія розвитку рекламного плакату	
1	1 б.	
Практичні заняття	T2. Особливості створення плакату ретро стилю – 6 год. (10 б. за виконане завдання + 3 б. за відвідування)	T4. Робота над плакатом заданого ретро стилю 6 год. (10 б. за виконане завдання + 3 б. за відвідування )
	T3. Робота над авторським рекламним плакатом обраного студентом ретро стилю 6 год. (10 б. за виконане завдання + 3 б. за відвідування )	T5. Ретро стиль в сучасній інтерпретації у рекламному плакаті 8 год. (10 б. за виконане завдання + 4 б. за відвідування )
53	26 б.	27 б.
Самостійна робота	T2. Створення ескізів плакатів із рекламою звичайних предметів побуту та продуктів вжитку в обраному студентом стилі рекламних плакатів XIX – XX ст.	T4. Робота над рекламним плакатом заданого ретро стилю
	T3. Підбір художніх прийомів, шрифтів, додаткових елементів – орнаментів, текстур, інших зображень, до рекламного плакату обраної студентом стилістики	T5. Підготовка до друку двох рекламних плакатів (обраного студентом та заданого ретро стилів) формату А3
20	10 б.	10 б.
<b>Разом – 74 бали</b>		

**6. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ**  
**2 курс, 3 семестр**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
<b>Змістовний модуль 1</b>			
1	<b>Лабораторна робота 1.</b> Аналіз стильових рис рекламних плакатів XIX – XX ст., визначення особливостей використання шрифтів та художніх ознак, зумовлених застосуванням різних технік друку. Розрізнення рекламних плакатів за стилем.	6	
2	<b>Лабораторна робота 2.</b> Створення авторського рекламного плакату ретро стилю із використанням художніх прийомів, шрифтів, додаткових елементів – орнаментів, текстур, інших зображень, притаманних обраній стилістиці.	6	
<b>Змістовний модуль 2</b>			
3	<b>Лабораторна робота 3.</b> Створення рекламного плакату заданого ретро стилю із використанням художніх прийомів, шрифтів, додаткових елементів – орнаментів, текстур тощо, притаманних даній стилістиці.	6	
4	<b>Лабораторна робота 4.</b> Підготовка до друку двох рекламних плакатів (обраного студентом та заданого ретро стилів) формату А3.	8	
5	<b>Усього годин</b>	<b>26</b>	

**7. САМОСТІЙНА РОБОТА**  
**2 курс, 3 семестр**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
<b>Змістовний модуль 4</b>			
1	Створення ескізів плакатів із рекламою звичайних предметів побуту та продуктів вжитку в обраному студентом стилі рекламних плакатів XIX – XX ст. Підбір певного шрифту до стилістики зображення.	8	
2	Підбір художніх прийомів, шрифтів, додаткових елементів – орнаментів, текстур, інших зображень, до рекламного плакату обраної студентом стилістики.	8	
<b>Змістовний модуль 5</b>			
3	Робота над рекламним плакатом заданого ретро стилю. Виконання невеликих вправ із підбору елементів зображення, шрифтів для створення рекламних плакатів	8	

	різних стилів.		
4	Підготовка до друку двох рекламних плакатів (обраного студентом та заданого ретро стилів) формату А3.	8	
5	<b>Усього годин</b>	<b>32</b>	

Карту самостійної роботи, де визначено форми академічного контролю і успішність (бали) подано у вигляді табл. 7.1.

Таблиця 7.1

### Карта самостійної роботи студента

#### 2 курс, 3 семестр

Змістовий модуль та теми курсу	Години на виконання, передбачені ТП	Академічний контроль	Бали
<b>Змістовий модуль 1.</b>			
Створення ескізів плакатів із рекламою звичайних предметів побуту та продуктів вжитку в обраному студентом стилі рекламних плакатів ХІХ – ХХ ст. Підбір певного шрифту до стилістики зображення.	8	лабораторне заняття, модульний контроль	5
Підбір художніх прийомів, шрифтів, додаткових елементів – орнаментів, текстур, інших зображень, до рекламного плакату обраної студентом стилістики.	8	лабораторне заняття, модульний контроль	5
<b>Змістовий модуль 2.</b>			
Робота над рекламним плакатом заданого ретро стилю. Виконання невеликих вправ із підбору елементів зображення, шрифтів для створення рекламних плакатів різних стилів.	8	лабораторне заняття, модульний контроль	5
Підготовка до друку двох рекламних плакатів (обраного студентом та заданого ретро стилів) формату А3.	8	лабораторне заняття, модульний контроль	5
<i>Всього:</i>	<i>32 год.</i>		<i>20балів</i>

## 8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

### I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

#### 1) за джерелом інформації:

- словесні: лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій, пояснення, розповідь, бесіда;
- наочні: ілюстрація, демонстрація;

2) за логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні;

3) за ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі;

4) за ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів з виконання індивідуальних навчальних проектів.

### II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

- методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).
- складання конспекту з теми модуля за заданим, або самостійно складеним планом;
- добір додаткового теоретичного та ілюстративного матеріалу;
- розробка підсумкового контролю з теми модуля.

## 9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

- *Методи усного контролю:* індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда.

– **Методи письмового контролю:** модульне письмове тестування; підсумкове письмове тестування.

– **Методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

–

## 10. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Проектування» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення подано у табл. 10.1, 10.2. Розподіл балів, які отримують студенти наведено у табл. 10.3.

*Таблиця 10.1.*

**Таблиця для розрахунку максимальної кількості рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю**

### 3 семестр

№	Вид діяльності	Максим. кіл-сть балів за одиницю	ЗМ №1		ЗМ №2	
			К-сть один.	Всього балів	К-сть один.	Всього балів
1	Відвідування лекцій	1	1	1	-	-
2	Відвідування лабораторних занять	1	6	6	7	7
3	Виконання завдання лабораторного заняття	10	2	20	2	20
4	Виконання завдання для самостійної роботи	5	2	10	2	10
Максимальна кількість балів за модуль			37		37	
Максимальна кількість балів (поточний контроль)			74			

Таблиця 10.2

## Порядок переведення рейтингових показників успішності

Рейтингова оцінка	Оцінка за шкалою університету	Значення оцінки
A	90-100	<u>Відмінно</u> – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками.
B	82-89	<u>Дуже добре</u> – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок.
C	75-81	<u>Добре</u> – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74	<u>Задовільно</u> – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, але достатній для подальшого навчання або професійної діяльності.
E	60-68	<u>Достатньо</u> – мінімально можливий (допустимий) рівень знань (умінь).
FX	35-59	<u>Незадовільно з можливістю повторного складання</u> – незадовільний рівень знань (умінь) з можливістю перескладання за умов належного самостійного доопрацювання.
F	1-34	<u>Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу</u> – достатньо низький рівень знань, що вимагає повторного проходження курсу.

Таблиця 10.3.

## РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Поточне тестування та самостійна робота					Кількість балів без урахування коефіцієнта
ЗМ №1			ЗМ №2		
T1	T2	T3	T4	T5	74
1	18	18	18	19	
37			37		



## **11.МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ**

- опорні конспекти лекцій;
- навчальні посібники;
- робоча навчальна програма;
- ілюстративний та демонстраційний дидактичний матеріали в електронному форматі;
- відео-презентації;
- роздатковий дидактичний матеріал;
- збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів;
- засоби підсумкового контролю (комплект друкованих завдань для підсумкового контролю).

## **РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА**

### **Основна**

1. Бургес П., Вуд Б. 1000 способів шрифтового дизайну / П. Бургес, Б. Вуд. – М., 2005 (в репозиторії Університету Грінченка інд. код 3255).
2. Королькова А. Живая типографика / А. Королькова. – М., 2007 (в репозиторії Університету Грінченка інд. код 3254).
3. Куленко М.Я. Основи графічного дизайну: Підручник / М.Я. Куленко. – К.: Кондор, 2007 (в репозиторії Університету Грінченка інд. код 229).
4. Лиска С. Бизнес графика: 500 работ, объединенных графической эстетикой и коммерческим успехом / С. Лиска. – М., 2010 (в репозиторії Університету Грінченка інд. код 2933).
5. Смирнов С.И. Шрифт и шрифтовой плакат / С.И. Смирнов. – М., 1977 (в репозиторії Університету Грінченка інд. код 3258).
6. Чихольд Я. Облик книги / Я. Чихольд. – М.: Книга, 1980 (в електронній бібліотеці кафедри дизайну).

## Допоміжна

7. Буковецкая О. А. Дизайн текста: шрифт, эффекты, цвет / О.А. Буковецкая. – 2-е изд., испр. – М.: ДМ К, 2000.
8. Глазычев В.Л. О дизайне / В.Л. Глазычев. – М.: Искусство, 1970.
9. Гуссман Генрих. О книге / Генрих Гуссман. – М.: Книга, 1982.
10. Даниленко В.Я. Дизайн: підручник / В.Я. Даниленко. – Х.: ХДАДМ, 2003. – 320 с.
11. Даниленко В.Я. Основы дизайну: підручник / В.Я. Даниленко. – Харків: ХДАДМ, 2003.
12. Лесняк В.И. Графический дизайн (основы профессии) / В.И. Лесняк - К.: Биос Дизайн Букс, 2009.
13. Ньюарк К. Что такое графический дизайн? / Квентин Ньюарк. — СПб.: АСТ Астрель, 2005.
14. Пронин С. Рекламисту о дизайне. Дизайнеру о рекламе / С. Пронин. – М.: Москва, 2003 (в електронній бібліотеці каф. дизайну)..
15. Савін В.М. Типографіка: навчальний посібник. – К.: Вересень. 2003.
16. Серов С.И. Гармония классической типографики / С.И. Серов. – М.: ЗАО «Линия График», 2003.
17. Таранов Н.Н. Художественно-образная выразительность шрифтов: Монография / Н.Н. Таранов. – Волгоград: Перемена, 2000.
18. Таранов Н.Н. Шрифт и образ в издании: Учебное пособие / Н.Н. Таранов. – М.: Изд-во МГАП "Мир книги", 1995.
19. Шрифты. Разработка и использование. Барышников Г.М., Бизяев А.О., Ефимов ВВ., Моисеев А.А., Почтарь Э.И., Ярмола Ю.А. – М., Издательство ЭКОМ, 1997.
20. Яковлев М.І. Основи формування професійного мислення художників графічного дизайну // Технічна естетика і дизайн: міжвідомчий науково – технічний збірник / Відп. ред. М.І. Яковлев. - К.: Віпол, 2004. - Вип. 3-4. - С. 181-185.

21. Яцюк О. Основы графического дизайна на базе компьютерных технологий / О. Яцюк. – СПб: Издательство: БХВ-Петербург, 2004.
22. Яцюк О., Романычева Э. Компьютерные технологии в дизайне / О. Яцюк, Э. Романычева. – СПб.: Питер, 2001.